

Начинът по който българските евреи са спасени, солидарността на българската църква, правителството, парламента в лицето на Димитър Пешев, на различни духовници, интелектуалци и целия български народ е пример, какъв в Европа не се е повторил.

Това заяви **посланикът на Израел Шаул Камиса Раз** при откриването на международната научна конференция „Евреите в Източна Европа и СССР в периода 1939-1989 г. по време на Втората световна война и Студената война“ днес в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

По думите му събитието е особено значение, тъй като значението на форума разкрива отношението на българския народ към евреите и в частност към българските евреи.

Конференцията е първото от серията инициативи за честването на 70-годишнината от спасяването на българските евреи, която ще се състои догодина.

⋮

Посланик Камиса Раз изтъква, че има много други примери в Европа, но те не могат да бъдат сравнени с организираната воля, каквато има в България, благодарение на която са спасени 48 000 български евреи.

Той отбеляза, че това отношение не е отделен пример от българската история, а е изражение на отношението на толерантност на българския народ към другите народи и хора. Посланикът припомни проповядването от Васил Левски равенство между

Написано от Христо Христов
Петък, 02 Ноември 2012 16:46

общностите, населяващи България.

Припомнено бе, че още по време на Балканските войни и Първата световна война български евреи са се били за България. В нейната администрация като консули в различни държави са назначавани множество служители от еврейски произход. България е давала визи на бягащите от революцията в Русия евреи и е разрешила легалното заминаване за Израел на 40 000 евреи.

Посланикът на Израел заключи, че за съжаление антисемизмът и тероризмът не са останали в миналото и сме свидетели на подобни прояви, които се насърчават от отделни държави.

{mp3}DVT_B004_100223_2039{/mp3}

Цялото изказване на посланик Шаул Камиса Раз с превод на български.

Ректорът на Софийския университет проф. **Иван Илчев** заяви, че идеята за конференцията се е родила преди две години с Университета в Файфа. „През последните 30 години са проведени са редица форуми за съдбата на евреите на Балканите, но днешната се различава от другите по това, че се обръщаме към въпроса какво става с евреите след Втората световна война”, каза Илчев.

Председателят на комисията по досиетата **Евтим Костадинов** съобщи, че по време на първия мандат на независимия държавен орган е изпълнена една от основните цели, а именно изграждането на модерен архив и събирането в него на всички документи на ДС. „През втория мандат сме си поставили за задача да разширим изследователската и публична дейност. Не е случайно, че броят на изследователите, които се обръщат към комисията се е увеличил значително”, добави той. По думите му с осигуряването на безпрепятствен достъп до архивите на Държавна сигурност за граждани и изследователи се създава трайна практика за запълване на бели петна от близката история.

Написано от Христо Христов
Петък, 02 Ноември 2012 16:46

„Спасяването на българските евреи е важен факт за нашето национално самочувствие и ние в комисията сме благодарни, че в сътрудничество с историци от Софийския университет успяхме да се включим в конференцията с издаването на документален сборник [„Държавна сигурност и еврейската общност в България 1944-1989 г.”](#) , заключи Костадинов (документалният сборник ще бъде представен по-късно в рамките на форума).

Георги Кръстев, зам.-председател на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси посочи, че без опознаването на историята обществото ще остане зависимо и обект на политически спекулации. Той изрази мнение, че новият сборник на комисията по досиетата ще породви въпроси за дейността на ДС срещу това малцинство в страната и в същото време ще даде основа за нови изводи.

В конференцията, която продължава и утре, участват редица учени от САЩ, Израел, Великобритания и България, сред които проф. Давид Фараджи, ректор на университета на Хайфа, проф. Джоузеф Мифсуд, директор на Лондонската дипломатическа академия, проф. Марк Креймър от университета в Харвард.

На форума са застъпени различни проблеми, сред които:

- Българското еврейство между заплахата от унищожение национално възраждане;
- България и евреите от присъединените територии през Втората световна война;
- Българската администрация и съдбата на македонските евреи;
- Депортацията на евреите от Беломорието, Вардарска Македония и Пиротско и спасяването на евреите от Дупница и Кюстендил;
- Наследството на Студената война и възстановяване на дипломатическите отношения между България и Израел;
- Фрагменти от живота на евреите по време на комунистическия режим в България и др.